Przystanek historia

https://przystanekhistoria.pl/pa2/teksty/103513,Kapitulacja-Warszawy-we-wrzesniu-1939-roku.html

Generał dywizji Tadeusz Kutrzeba (pierwszy od lewej, przodem) w asyście oficerów Wehrmachtu podchodzi do grupy oficerów niemieckich, w tym prawdopodobnie do dowódcy 8. Armii polowej generała Johannesa Blaskowitza (drugi od lewej, u dołu), 28 IX 1939 r. (fot. z zasobu IPN)

ARTYKUŁ

Kapitulacja Warszawy we wrześniu 1939 roku

OKRES HISTORYCZNY

(1939-1945) II wojna światowa

Autor: RYSZARD SODEL 28.09.2023

28 września 1939 r., o godzinie 13.15, w dawnej Fabryce Silników Lotniczych Skody na Rakowcu, gen. Tadeusz Kutrzeba i gen. Johannes Blaskowitz podpisali akt kapitulacji Warszawy.

Warszawa – stolica II RP, siedziba władz cywilnych i wojskowych, ośrodek naukowy, centrum przemysłowe państwa, ważny węzeł drogowy i kolejowy – nie była w 1939 r. przygotowana do długotrwałej obrony na wypadek wybuchu wojny.

Od 1 września 1939 r. piloci myśliwscy Brygady Pościgowej prowadzili zacięte walki z Luftwaffe nad Warszawą, zadając jej straty w samolotach bombowych i myśliwskich.

Generał dywizji Tadeusz Kutrzeba udający się na pertraktacje, 28 IX 1939 r. (fot. z zasobu IPN)

Ani guzika

3 września 1939 r. komendantem obrony Warszawy został mianowany gen. Walerian Czuma, Komendant Główny Straży Granicznej, który zorganizował obronę miasta w oparciu o znajdujące się w nim oddziały wojskowe, zapasy środków materiałowych, wyposażenia technicznego i łączności. Współpracował on przy tym ściśle z prezydentem miasta Warszawy Stefanem Starzyńskim. Gen. Walerian Czuma pełnił obowiązki dowódcy obrony Warszawy do końca oblężenia miasta.

Z rozbitych oddziałów polskich, które dotarły do Warszawy, została sformowana Armia „Warszawa”, której dowódcą został gen. Juliusz Rómmel. Dowodził on Armią „Łódź”, którą opuścił po bombardowaniu sztabu. W stolicy znalazł się już 8 września 1939 r.

8 września 1939 r. miał miejsce nieudany atak na Warszawę niemieckiej 4. Dywizji Pancernej, który załamał się dzięki skutecznej polskiej obronie przeciwpancernej.

W dniach 8-9 września 1939 r. Warszawa została podzielona na dwa odcinki obrony: zachodni i wschodni (praski).

Ludność Warszawy kopiąca rowy przeciwlotnicze w 1939 r. Autor: Julien Bryan. Zdjęcie pochodzi ze zbioru przekazanego do zasobu IPN przez p. Wandę Nosal (fot. z zasobu IPN)

Mężczyźni kopią rów przeciwlotniczy na rogu ulic Targowej i Wileńskiej w Warszawie we wrześniu 1939 r. Po lewej narożnik kamienicy przy ul Targowej 75. W głębi, po prawej, za ulicą Wileńską, budynek Dyrekcji Kolei Państwowych. Autor: Julien Bryan

(fot. z zasobu IPN

Raport z oblężonego miasta

9 września 1939 r. rozpoczęła się bitwa nad Bzurą. Atak Armii „Poznań” gen. Tadeusza Kutrzeby na wojska niemieckie spowodował, że siły znajdujące się pod Warszawą zostały przerzucone w ten rejon frontu, celem zatrzymania polskich działań zaczepnych na tym odcinku. Pod Warszawą znalazła się wówczas tylko jedna niemiecka dywizja, prowadząca działania blokujące miasto. Działania Armii „Poznań” pozwoliły obrońcom miasta na zorganizowanie i uporządkowanie linii obronnych oraz na ściągnięcie zapasów amunicji ze składów w Palmirach.

Generał dywizji Tadeusz Kutrzeba (w środku, w pierwszym rzędzie) w asyście oficerów Wehrmachtu, 28 IX 1939 r. (fot. z zasobu IPN)

Generał dywizji Tadeusz Kutrzeba (pierwszy z lewej) stoi naprzeciw oficerów Wehrmachtu, 28 IX 1939

r. (fot. z zasobu IPN)

Wojska niemieckie domknęły pierścień okrążenia Warszawy w dniach 13-15 września 1939 r. i rozpoczęły oblężenie miasta. Mimo to, w dniach 17-22 września 1939 r., do Warszawy przedostały się oddziały polskie z Armii „Poznań" i „Pomorze" , które brały udział w bitwie na Bzurą. Przybycie tych oddziałów wzmocniło siły obrońców miasta.

W dniach 25-26 września 1939 r. doszło do ciężkich walk o Warszawę. Pierwszego dnia miał miejsce niemiecki nalot dywanowy, który spowodował wysokie straty wśród ludności cywilnej, drugiego – nieudany niemiecki atak na miasto.

* * *

Do klęski Warszawy doszło wskutek braku amunicji artyleryjskiej, karabinowej oraz środków medycznych, a także zniszczenia infrastruktury krytycznej miasta. Z tych też względów 28 września 1939 r. o godzinie 13.15 w dawnej Fabryce Silników Lotniczych Skody na Rakowcu została podpisana kapitulacja Warszawy.

Delegacja polska w czasie rozmów kapitulacyjnych z Niemcami. Trzeci od lewej Felicjan Jabłoński, czwarty – prezydent Warszawy Stefan Starzyński. Po prawej niemiecki generał piechoty Johannes Blaskowitz (pierwszy od prawej), dowódca 8. Armii niemieckiej, rozmawia z generałem dywizji Tadeuszem Kutrzebą (drugi od prawej), zastępcą dowódcy Armii „Warszawa", 28 IX 1939 r. (fot. z

zasobu IPN)

Więcej interesujących materiałów na profilu **Archiwum IPN**

COFNIJ SIĘ